

Informator Zarządu Oddziału
Kraków-Nowa Huta

Belferek

Marzec 2025

Związek Nauczycielstwa Polskiego istnieje od 1905 roku i jest najstarszym związkiem zawodowym w Polsce. W czasach zaborów nauczyciele zakładali organizacje, bo chcieli być silniejsi w walce o polską szkołę.

Jedna z nich – Związek Nauczycieli Ludowych – powstała 1 października 1905 r. w Pilaszkanie koło Łowicza. W ten sposób 120 lat temu zrodziła się organizacja, która stała się zalążkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Początki ZNP są nierozdzielnie związane z walką nauczycieli o prawo do nauczania w języku polskim.

Ruch nauczycielski rozkwitał także w zaborze austriackim, gdzie na czele utworzonego 28 grudnia 1905 r. Krajowego Związku Nauczycielstwa Ludowego w Galicji stanął Stanisław Nowak.

Związek powstał w Krakowie podczas zebrania delegatów z Galicji, tzw. Ankiety. Oprócz Stanisława Nowaka czołową postacią tego ruchu był także Julian Smulikowski (1880-1934), współtwórca Związku, wiceprezes ZNP, poseł na Sejm w okresie II RP.

Symboliczny akt zjednoczenia nauczycieli szkół powszechnych dawnego Królestwa Polskiego i Galicji nastąpił w przeddzień Zjazdu Oświatowego, który obradował w Warszawie od 14 do 17 kwietnia 1919 r. Zjazd ten przeszedł do historii pod nazwą Sejmu Nauczycielskiego. Uczestniczyło w nim 802 delegatów 44 organizacji nauczycielskich.

Takie były początki Związku Nauczycielstwa Polskiego, który ma już 120 lat!

KOLEŻANKI I KOLEDZY!

Oddajemy do Waszych rąk kolejne wydanie naszego oddziałowego biuletynu.

Na początek zamieszczamy omówienie wyroku Sądu Najwyższego z 26.02.2025 r. w sprawie nauczycielskich nadgodzin. Następnie informujemy o dalszych sejmowych losach obywatelskiej inicjatywy „Godne płace i wysoki prestiż nauczycieli”, a także o rządowym projekcie nowelizacji Karty Nauczyciela. Zamieszczamy też krótką relację z **konferencji „Cyberprzemoc jako negatywne zjawisko w szkołach i placówkach oświatowych”**, która odbyła się 15 stycznia br. w Auli U2 AGH, a której współorganizatorem był nasz Oddział. Przygotowaliśmy także informację o Sekcji Pracowników Administracji i Obsługi działającej w naszym Oddziale.

Przypominamy o **konkursie fotograficznym „Nowa Huta”**, którego regulamin zamieściliśmy w listopadowym „Belferku”. Zdjęcia wykonane zgodnie z regulaminem należy przesłać drogą elektroniczną do 31 sierpnia 2025r. na adres mailowy: knh@znp.edu.pl z dopiskiem: KONKURS FOTOGRAFICZNY. Najlepsza praca ukaże się w naszym kalendarzu

ściennym na 2026 rok.

Niebawem rozpocznie się tzw. **ruch służbowy** związany z tworzeniem arkuszy organizacyjnych przez dyrektorów placówek. Bardzo prosimy o kontakt telefoniczny z biurem Oddziału w przypadku niekorzystnych zapisów dotyczących zatrudnienia członków ZNP.

Przypominamy członkom ZNP, którzy myślą o przejściu na emeryturę, że mogą oni zasięgnąć porady w tej sprawie u naszej ekspertki od spraw emerytalnych pani Grażyny Mleko, która udzieli wszelkich informacji. W tym celu należy zadzwonić do sekretariatu Oddziału i umówić się na rozmowę z p.Mleko.

Mamy nadzieję, że do każdej placówki dotarła wiadomość o wycieczce organizowanej dla naszego Oddziału do Karlowych Warów, Mariańskich Łaźni i Kokorina (Czechy) w dniach 19-21 czerwca 2025 r. Koszt 995 zł. + 60 €, dofinansowanie dla członków naszego Oddziału ZNP – 300 zł. Wszystkie informacje w Oddziale.

Informujemy, że przestały działać **karty paliwowe** upoważniające do zniżek na stacjach Lotos, zamiast tego, można korzystać ze zniżek na stacjach **MOL**, po pobraniu aplikacji i otrzymaniu stosownego indywidualnego kodu dla członków ZNP. W Oddziale można także bezpłatnie otrzymać karty paliwowe **Orlenu**, po uprzednim telefonicznym zamówieniu. Ponadto związkowa oferta dla posiadaczy czterech kółek jest systematycznie poszerzana – na internetowej stronie ZG ZNP znajduje się informacja **Nauczycielskiej Agencji Ubezpieczeniowej: Już dziś odbierz karty paliwowe i ciesz się atrakcyjnymi rabatami na paliwo do 20gr/l na stacjach Circle K, Shell i BP w całej Polsce. Tankuj taniej z Nauczycielską Agencją Ubezpieczeniową i oszczędzaj!**

- Bezsztukowe tankowanie
- Rabaty i specjalne oferty
- Umowa na czas nieokreślony
- Karta z miesięcznym limitem nawet do 900 zł
- Tankujesz kiedy chcesz, tyle ile potrzebujesz, a płacisz po zakończonym miesiącu.

Aby skorzystać z tej oferty, trzeba posiadać adres mailowy na poczcie związkowej i skontaktować się z NAU – szczegóły na stronie ZG ZNP.

Zachęcamy do lektury.

Wyrok Sądu Najwyższego w sprawie nauczycielskich nadgodzin

26 lutego 2025 Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że nauczyciele mają prawo do wynagrodzenia za nadgodziny. Dojście do tej konkluzji, zapisanej w wyroku Sądu, zajęło sądom wszystkich instancji 14 lat, bo tyle trwała batalia gryfickiej nauczycielki (członkini ZNP) o wypłatę należnego wynagrodzenia za przepracowane nadgodziny. Praca wykonywana przez nauczyciela ponad normę czasu pracy z Karty nauczyciela jest pracą w godzinach nadliczbowych w rozumieniu Kodeksu pracy – głosi uchwała Sądu Najwyższego z 26 lutego 2025 roku.

“Trzeba podkreślić, że płacenie za przekroczenie norm czasu pracy, czyli za nadgodziny, jest zasadą w polskim systemie prawnym. Jak ktoś pracuje dłużej, to polskie prawo pracy mówi mu o tym, że ma prawo do dodatkowej zapłaty lub rozliczenia tych przekroczeń czasem wolnym” – podkreślił w uzasadnieniu uchwały sędzia SN Piotr Prusinowski.

Spór prawny wynikał z faktu, że regulacje odnoszące się do czasu pracy nauczycieli znajdują się w KN. Ten akt prawny mówi zaś, że „nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach

ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć”.

W uzasadnieniu sędziowie stwierdzili, że nie wydaje się, aby pominięcie w Karcie Nauczyciela regulacji odpowiadającej przepisom Kodeksu pracy dotyczącym pracy w godzinach nadliczbowych wyrażało zamiar ustawodawcy wyłączenia w stosunku do nauczycieli możliwości uzyskania rekompensaty za pracę nadliczbową.

Krzysztof Lisowski, prawnik Biura Zarządu Głównego ZNP: Godziny nadliczbowe różnią się od godzin ponadwymiarowych. Godziny ponadwymiarowe to godziny określone w Karcie Nauczyciela: są to godziny realizowane ponad pensum – czyli np. ponad 18 godzinę pracy (art. 35 KN). Natomiast godziny nadliczbowe są to godziny realizowane ponad tygodniową normę czasu pracy – tj. ponad 40 godzinę pracy w tygodniu. W przypadku nauczycieli istnieją godziny nadliczbowe na zasadzie odesłania z art. 91c ust. 1 KN zastosowanie mają przepisy Kodeksu pracy dotyczące pracy w godzinach nadliczbowych.

Nauczyciele wypracowują w określonych sytuacjach godziny wykraczające poza 40 godziną tygodniową normę czasu pracy, np. na wycieczkach, zielonych szkołach, podczas zajęć opiekuńczych wykonywanych w soboty (np. zawody sportowe).

Nauczycielu, jeżeli w danym tygodniu przepracowałeś ponad 40 godzin, masz prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych!

Wynagrodzenia tego można dochodzić przez okres trzech lat od dnia, w którym wynagrodzenie to winno być Ci wypłacone (wynagrodzenie za godziny nadliczbowe wypłaca się z dołu w ostatnim dniu miesiąca, a jeżeli ostatni dzień miesiąca jest dniem wolnym od pracy wynagrodzenie, to wypłaca się w dniu następnym). Przerwanie biegu przedawnienia wymaga skierowania sprawy na drogę sądową.

Ponadto, jeżeli dyrektor szkoły nie zapewnia Ci nieprzerwanego odpoczynku dobowego i tygodniowego, możesz dochodzić dodatkowych roszczeń. Nauczyciel ma bowiem prawo w każdej dobie do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku, o którym mowa w art. 132 § 1 Kodeksu pracy oraz do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego na zasadach określonych w art. 133 § 1 Kodeksu pracy.

Jak wskazuje Sąd Okręgowy w Legnicy w wyroku z 20.12.2012 r., V Pa 203/12 szkoła, która nie zapewnia nauczycielowi tego odpoczynku winna zapłacić na rzecz nauczyciela stosowane zadośćuczynienie. Członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego pomoc prawną (w tym pomoc w sporządzeniu pozwów) mogą uzyskać w okręgach ZNP, które zatrudniają prawników specjalizujących się w prawie pracy i prawie oświatowym.

Przykładowy wzór wezwania do zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych (z omówieniem) znajduje się na stronie www.znp.edu.pl.

Jeżeli jesteś członkiem ZNP i chcesz otrzymać należne Ci wynagrodzenie skontaktuj się z nami – wyjaśnimy ewentualne wątpliwości i skierujemy do związkowego prawnika.

Obywatelska inicjatywa ZNP „Godne płace i wysoki prestiż nauczycieli” w Sejmie

6 marca 2025 r. odbyło się w Sejmie posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela, czyli inicjatywy obywatelskiej ZNP „Godne płace i wysoki prestiż nauczycieli”.

Nasz projekt dotyczy zmiany systemu wynagradzania nauczycieli:

- zapewnia powiązanie nauczycielskich wynagrodzeń z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce, co gwarantuje, że pensje nauczycieli będą rosły wraz ze „średnią krajową”.

Inicjatywa ZNP została wniesiona do Sejmu w 2021 r. i trafiła do sejmowej „zamrażarki”, decyzją ówczesnej marszałek Elżbiety Witek (PiS). Dopiero w nowej kadencji Sejmu, inicjatywa została ponownie procedowana. Jej pierwsze czytanie odbyło się w styczniu 2024 roku.

Od momentu wniesienia projektu do Sejmu (2021 r.) zmieniły się uwarunkowania prawne. Uaktualnienia wymagają m.in. niektóre wskaźniki zawarte w projekcie:

- wzrosło przeciętne wynagrodzenie w gospodarce;
- rząd Zjednoczonej Prawicy zmodyfikował stopnie awansu zawodowego (były cztery, są dwa).

W ciągu dwóch lat zmieniła się również wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce (było to 5 168 zł). Dodatkowo w chwili składania obywatelskiego projektu wynagrodzenie zasadnicze stażysty stanowiło 73 proc. wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, a obecnie stanowi już 81 proc.

W związku z tym ZNP przygotował poprawki wynikające z konieczności dostosowania projektu do aktualnego stanu prawnego. Mamy nadzieję, że obecna koalicja rządząca wywiąże się ze swych zobowiązań wyborczych i doprowadzi do końca proces legislacyjny związany z obywatelską inicjatywą „Godne płace” i uwolni oświatę od politycznych zawirowań, które do tej pory towarzyszyły każdej dyskusji o nauczycielskich pensjach.

Rządowy projekt nowelizacji Karty Nauczyciela

W *Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów* znalazły się założenia projektu nowelizacji KN. Przewidywany termin przyjęcia projektu to II kwartał br., co oznacza, że jeszcze w tym roku szkolnym, dokument może znaleźć się w Sejmie. W zdecydowanej większości proponowane zmiany są zgodne z postulatami ZNP. Jeśli uda się uchwalić i wprowadzić w życie zapowiadane zmiany, to nauczyciele zyskają wiele korzystnych rozwiązań, na które czekali od dawna. Najważniejsze z proponowanych zmian to:

1. Poprawienie przepisów o wynagradzaniu nauczycieli za godziny ponadwymiarowe (zasady dotyczące wynagrodzenia za te godziny zostaną szczegółowo uregulowane w sposób uniemożliwiający dowolną ich interpretację. W Karcie pojawi się *wyraźne wskazanie*,

że godziny doraźnych zastępstw nie mogą być realizowane w czasie realizacji przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz ustalonych w planie zajęć tego nauczyciela),

2. Wprowadzenie nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy (400% wynagrodzenia) i podwyższenie jubileuszówki za 40 lat pracy (300%) ,
3. Wyższe odprawy emerytalne, w tym – odprawy w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia po 20 latach pracy,
4. Zrównanie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych (18 godzin tygodniowo dla nauczycieli obu grup),
5. Umożliwienie początkującym nauczycielom zawarcia stałej umowy o pracę po roku zatrudnienia (po spełnieniu warunków określonych w ustawie),
6. Doprecyzowanie obowiązków mentora w taki sposób aby mógł skuteczniej wspierać nauczyciela w okresie przygotowania do zawodu,
7. Ukrócenie powierzenia przez wojewodów kuratorom oświaty prowadzenia należących do właściwości wojewody spraw dotyczących powoływania i odwoływania komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli, funkcjonowania tych komisji oraz nadzoru nad pracą rzeczników dyscyplinarnych,
8. Ujednoczenie ochrony przedemerytalnej nauczycieli,
9. Wprowadzenie zmian o charakterze doprecyzującym w zakresie oceny pracy nauczycieli, awansu zawodowego oraz zatrudniania nauczycieli.

Cyberprzemoc jako negatywne zjawisko w szkołach i placówkach oświatowych

Organizatorami tego wydarzenia były Oddziały ZNP Kraków-Śródmieście, Kraków-Nowa Huta oraz Rada Uczelniana ZNP w AGH. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni prezesi ognisk, dyrektorzy szkół i placówek, nauczyciele akademicy. Podczas spotkania była mowa o tym, że sterowanym odgórnie hejtem środowisko nauczycieli zostało dotknięte podczas strajku 2019 r. oraz jak bardzo byliśmy narażeni na cyberprzemoc podczas zdalnego nauczania w pandemii. Niestety, ataki ze strony uczniów i rodziców to chleb powszedni wielu pedagogów, dlatego musimy wiedzieć, jak się przed cyberprzemocą bronić. Temu poświęcone były trzy panele szkoleniowe prowadzone przez ekspertów. Pierwszy panel „Cyberprzemoc w szkołach i placówkach oświatowych” prowadził insp. Wojciech Chechelski z Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości. W sposób bardzo merytoryczny, a zarazem przystępny przedstawił rodzaje zagrożeń: oczernianie na forach internetowych, ataki w social mediach, nagrywanie nauczycieli, kradzież tożsamości i wiele innych oraz sposoby zapobiegania im.

Kolejny panel poprowadzony przez mec. Mariettę Buszkę dotyczył „Ochrony prawnej nauczycieli”. Prowadząca wyjaśniła, jak przepisy prawne chronią nauczyciela jako funkcjonariusza publicznego. Ostatnie szkolenie panelowe poprowadził Mikołaj Grotowski z Wydziału Zarządzania AGH, który mówił o „Metodach i formach zapobiegania cyberprzemocy”.

W szkoleniu wzięła udział małopolska kurator oświaty dr Gabriela Olszowska, która wspomniała też o własnych doświadczeniach z cyberprzemocą.

Prelekcja insp. W. Chechelskiego

Jak potrzebne było takie szkolenie świadczy fakt, że wielu nauczycieli kontaktuje się z naszym Oddziałem, prosząc o kontakt zwłaszcza z insp. Wojciechem Chechelskim, aby przeprowadził szkolenie rady pedagogicznej w placówkach, w których pracują.

Relacja z konferencji została zamieszczona w nr 3-4 „Głosu Nauczycielskiego” z dn. 22-29 stycznia 2025r. W tym numerze znajduje się również rozmowa z dr hab. inż. Łukaszem Tomczykiem profesorem UJ kierującym projektem „Cyfrowo Bezpieczny Nauczyciel”. Wywiad ten nosi wielce niepokojący tytuł „Nie tylko przejmą ci konto...”. Warto się z nim zapoznać.

Słów kilka o Oddziałowej Sekcji Pracowników Administracji i Obsługi

Oddziałowa Sekcja Pracowników Administracji i Obsługi ZNP w Nowej Hucie to obecnie siedemdziesięciu pracowników samorządowych zatrudnionych w placówkach oświatowych. Wybrany w styczniu 2024 roku Zarząd Sekcji odpowiada za działalność Sekcji a w szczególności za reprezentowanie członków Sekcji w sprawach pracowniczych.

W trosce o poprawę warunków płacy, pracy oraz rozwoju zawodowego pracowników niebędących nauczycielami w ostatnim okresie Sekcja podejmowała działania:

1. Podwyżki wynagrodzeń

- czynne uczestnictwo w Komisjach Edukacji Rady Miasta Krakowa,
- przedstawienie i złożenie naszych postulatów na ręce Pani Wiceprezydent Marii Klaman w kwestii podwyżek oraz zmian w regulaminie wynagradzania pracowników,
- walka o dostosowanie wynagrodzenia do aktualnych wskaźników inflacji i obowiązujących stawek rynkowych,
- zwrócenie uwagi na konieczność zmian w tabelach wynagrodzeń.

2. Poprawa warunków pracy

- zbieranie informacji o środkach ochrony indywidualnej dla personelu sprzątającego oraz konserwatorów.

3. Szkolenia

- zorganizowano szkolenie z zakresu BHP informujące o modernizacji stanowisk pracy oraz wyposażenia w niezbędny sprzęt i materiały,
- planowane w roku 2025 szkolenie z zakresu prawa pracy oraz sztucznej inteligencji.

4. Wsparcie finansowe

- uczestnictwo w przyznawaniu zasiłków statutowych oraz zapomóg.

5. Współpraca z placówkami

- pozyskiwanie informacji od członków Sekcji o zapewnieniu godnych warunków pracy,
- przeciwdziałanie likwidacji etatów,
- działania na rzecz pozyskiwania nowych członków.

Sekcja podejmuje szereg działań mających na celu poprawę warunków płacy i pracy. W kolejnym okresie planujemy dalsze działania w tym zakresie, zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracowników.

Działania nasze mają na celu nie tylko poprawę sytuacji finansowej, ale także i zwiększenie motywacji i satysfakcji z pracy.

*Oprac. Małgorzata Romiszewska
Przewodnicząca Oddziałowej Sekcji PAiO*

Dołącz do nas

Wystarczy, że jesteś nauczycielem, pracownikiem administracji lub obsługi i już możesz należeć do **Związku Nauczycielstwa Polskiego**.

Członkostwo daje Ci wiele możliwości:

- skorzystasz z prowadzonych szkoleń z prawa pracy oraz innych według bieżących potrzeb,
- oferujemy poradnictwo, pomoc i obronę prawną (pomagamy w interpretowaniu przepisów prawa pracy, w pisaniu pism, reprezentujemy członków Związku w sprawach sądowych),
- oferujemy pomoc materialną w trudnych sytuacjach życiowych,
- możesz korzystać z organizowanych przez nas imprez kulturalnych, sportowych, wycieczek, spotkań integracyjnych,
- oferujemy zniżki w ośrodkach wypoczynkowych i sanatoriach ZNP,
- będziemy reprezentować Cię wobec pracodawcy,
- dla członków Związku posiadających konto związkowe istnieje możliwość darmowego korzystania z pakietu Microsoft Office 365
- możesz skorzystać z wielu atrakcyjnych bonusów z tytułu przynależności do Związku (szczegółowa informacja w biurze Oddziału)

ZNP Oddział Kraków-Nowa Huta os. Jagiellońskie 9, 31-832 Kraków
tel. 12 641 46 60 , 725 314 865 www.nowahuta.znp.edu.pl fb: ZNP Kraków-Nowa Huta